

sorgens institutioner beskæftigede medarbejderes vegne.

c) Ved en overenskomstfornyelse i 1967 opnåede overenskomstlønnede arbejdsmænd på hele statsområdet, at deres lønninger fremtidigt i princippet skulle følge statens 3. lønklassens lønninger. Ved overenskomstfornyelsen pr. 1. april 1969 overgik de overenskomstlønnede arbejdsmænd i konsekvens heraf og under indtryk af lønreformen pr. 1. juli 1969 til aflønning efter det nye tjenestemandssystemets lønramme 3. Ved overenskomstfornyelsen pr. 1. juni 1963 opnåede de ufaglærte kvindelige medarbejdere et særligt løntillæg på 20 øre i timen for særligt arbejde i køkkener, ved sortering af vasketøj og ved plejearbejde, og ved overenskomstfornyelsen pr. 1. juni 1969 blev tillægget for plejearbejde i medfør af de nye overenskomster med fagforbundene for kvindelige arbejdere forhøjet til 50 øre i timen. Ved dette tillæg og ved den lønhøjelse, der i øvrigt blev aftalt med de to fagforbund for ufaglærte kvinder pr. 1. juni 1969, udlignedes en del af differencen mellem lønnen til kvindelige og lønnen til mandlige ufaglærte medarbejdere.

Udvalgets spørgsmål 3:

Udvalget udbeder sig en redegørelse for ligelønsbestemmelserne i Romtraktaten og ILO-konventionen med en redegørelse for eventuelle terminologiforskelle. Det bedes endvidere så vidt muligt oplyst, i hvilket omfang der på grundlag af Romtraktatens regler er indført ligeløn.

Svar:

a) Efter *Romtraktatens artikel 119* er medlemslandene forpligtet til i løbet af den første etape at gennemføre og opretholde princippet om *lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde*.

Ved løn forstås i artiklen den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdsgiveren som følge af arbejdsforholdet direkte eller indirekte betaler lønmodtageren i penge eller naturalier.

Lige løn uden forskelsbehandling med hensyn til køn indebærer efter artikel 119, at akkordløn for samme arbejde fastsættes på samme beregningsgrundlag, og at den løn, der ydes for arbejde, betalt efter tid, er den samme for samme arbejde.

b) I en henstilling af 20. juli 1960 til medlemsstaterne har EC-kommissionen præciseret sin opfattelse af ligelønsprincippet indhold på gældende måde:

at hvor der gælder en obligatorisk mindsteløn, fastsat ved lov eller overenskomst, skal denne løn være den samme for mandlige og kvindelige lønmodtagere, og hvor der ydes akkordløn, skal satsen være den samme for mænd og kvinder;

at hvor lønningerne fastsættes efter et eller andet system for faglig inddeling, skal de forskellige lønsatser være fælles for mandlige og kvindelige lønmodtagere, og de kriterier, der ligger til grund for inddelingen, skal anvendes på samme måde med hensyn til mænd og kvinder;

at de faktorer, der berører omkostningerne ved at beskæftige den kvindelige arbejdskraft eller dens arbejdsydelse, ikke skal tages i betragtning ved timelønnet arbejde;

at der ikke må gøres nogen forskel på grundlag af køn ved aflønning af arbejde, til hvis udførelse der kræves de samme kvalifikationer (eksaminer, faglig erfaring osv.); og

at det skal være forbudt at fastsætte forskellig løn på grundlag af lønmodtagerens køn i individuelle arbejdskontrakter.

c) Ved overgangen til 2. etape pr. 1. januar 1962 måtte fællesskabets organer konstatere, at den i traktatens artikel 119 fastsatte frist for ligelønsprincippet gennemførelse ikke lod sig overholde. Medlemsstaterne traf derfor den 30. december 1961 en beslutning om ligelønsprincippet gradvise gennemførelse efter en tidstabel, der indgår, at alle lønforskelle mellem mænd og kvinder skulle være udlignet inden udgangen af 1964.

Efter beslutningen skulle medlemsstaterne under hensyntagen til deres nationale lønfastsættelsessystemer straks tage skridt til foranstaltninger, der — i overensstemmelse med den nævnte tidstabel — ville kunne garantere ligelønsprincippet indførelse på en sådan måde, at princippet kunne sikres i praksis ved domstolene. De nævnte foranstaltninger kunne træffes enten lovgivningsmæssigt eller administrativt eller — dersom denne fremgangsmåde var nøje reguleret i vedkommende land og der herved skabtes den tilstrækkelige sikkerhed for princippet bindende gennemførelse — på